

6 Ιανουαρίου 2015

Ο Wolverine, η αρκούδα και ο λύκος “επιστρέφουν” στην Ευρώπη

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Η άγρια ζωή ανακάμπτει στην ευρωπαϊκή ήπειρο σύμφωνα με διεθνή μελέτη που δημοσιεύεται στην επιθεώρηση Science, δείγμα ότι οι δράσεις προστασίας αποδίδουν καρπούς.

Ειδικότερα, ζώα όπως η η αρκούδα, ο λύγκας και ο λύκος ακμάζουν και πάλι στην

Ευρώπη αφότου έφτασαν στα πρόθυρα της εξαφάνισης στις αρχές του 20ου αιώνα εξαιτίας του ανεξέλεγκτου, αλλά και οργανωμένου κυνηγιού και του περιορισμού των ενδιαιτημάτων τους.

Η ανάκαμψη των πληθυσμών της άγριας ζωής αποδίδεται στην αστυφιλία και την επακόλουθη εγκατάλειψη της υπαίθρου, αλλά κυρίως στις πολιτικές προστασίας της πανίδας, όπως η συνθήκη της Βέρνης του 1979 και η Οδηγία για τα Ενδιαιτήματα.

—Η μελέτη

Συνολικά στην πανευρωπαϊκή μελέτη συμμετείχαν 76 επιστήμονες, οι οποίοι συγκέντρωσαν δεδομένα από όλη την Ευρώπη εκτός της Ρωσίας, της Ουκρανίας και της Λευκορωσίας. Εξετάστηκαν τα μεγέθη των πληθυσμών τεσσάρων βασικών ειδών: της καφέ αρκούδας (*Ursus arctos*), του γκρίζου λύκου (*Canis lupus*), του λύγκα (*Lynx lynx*) και του αδηφάγου (*Gulo gulo* ή στα αγγλικά *wolverine*) ενός σαρκοφάγου θηλαστικού της Βόρειας Ευρώπης. Ο αδηφάγος είναι είδος που ζει σε ψυχρά κλίμακα και σήμερα απαντάται μόνο στις τρεις σκανδιναβικές χώρες: Νορβηγία, Σουηδία και Φινλανδία.

Με εξαίρεση το Βέλγιο, τη Δανία και την Ολλανδία, όλες οι ευρωπαϊκές χώρες φιλοξενούν σταθερούς και αναπαραγωγικούς πληθυσμούς τουλάχιστον ενός από τα τέσσερα είδη. Στην ήπειρο εκτιμάται ότι ζουν σήμερα 17.000 αρκούδες σε 22 χώρες, 9.000 λύγκες σε 23 χώρες και 12.000 λύκοι σε 28 χώρες.

Ορισμένοι μικροί πληθυσμοί σαρκοφάγων συνεχίζουν να συρρικνώνονται, ωστόσο οι πληθυσμοί μεσαίου και μεγάλου μεγέθους είναι υγιείς.

Το εντυπωσιακό μάλιστα είναι ότι οι μεγάλοι κυνηγοί ακμάζουν ακόμα και σε περιοχές όπου κυριαρχούν οι ανθρώπινες δραστηριότητες. «Τα αποτελέσματά μας δείχνουν [...] ότι το μοντέλο της συνύπαρξης μπορεί να είναι επιτυχές σε επίπεδο ηπείρου» γράφουν οι ερευνητές.

Στις ΗΠΑ, αντίθετα, τα προστατευόμενα είδη απαντώνται κυρίως σε ακατοίκητες περιοχές, όπως για παράδειγμα οι λύκοι του Εθνικού Πάρκου Γέλοουστοουν.

Η Ευρώπη φιλοξενεί σήμερα διπλάσιο αριθμό λύκων από τις ΗΠΑ, παρόλο που έχει τη μισή έκταση της Βορείου Αμερικής και διπλάσια πυκνότητα πληθυσμού.

—Η ελληνική συμμετοχή με την Καλλιστώ

Μεταξύ των ερευνητών που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν και δύο από τους βασικούς ερευνητές της ΚΑΛΛΙΣΤΩΣ, οι διδάκτορες βιολογίας Γιώργος Ηλιόπουλος

(με ειδίκευση στην οικολογία του λύκου) και Γιώργος Μερτζάνης (με ειδίκευση στην οικολογία της αρκούδας), που παρείχαν πληροφορίες για τα δύο είδη στην Ελλάδα.

Ένα από τα σημαντικά ευρήματα της συλλογικής έρευνας με βάση το άρθρο του περιοδικού «Science» είναι ότι η ανάκαμψη των μεγάλων θηρευτών λαμβάνει χώρα όχι σε κάποιες απομονωμένες και απρόσιτες για τον άνθρωπο περιοχές, αλλά σε ένα τοπίο που κυριαρχείται από τον άνθρωπο. Αυτή είναι μια μεγάλη διαφορά του Ευρωπαϊκού μοντέλου προστασίας της φύσης, σε σύγκριση με τις στρατηγικές που επιδιώκονται σε άλλα μέρη του κόσμου όπου τα σαρκοφάγα προστατεύονται αποκλειστικά σε μεγάλα Εθνικά Πάρκα ή απομονωμένα Καταφύγια Άγριας Ζωής, μακριά από τους ανθρώπους. Αν είχε χρησιμοποιηθεί αυτό το μοντέλο στην Ευρώπη δεν θα είχαμε σχεδόν καθόλου πληθυσμούς σαρκοφάγων, επειδή δεν υπάρχουν πλέον αρκετά μεγάλες περιοχές αδιατάρακτης φύσης.

Η συνύπαρξη στον ίδιο χώρο ανθρώπων και μεγάλων σαρκοφάγων πολλές φορές οδηγεί σε συγκρούσεις: καταστροφή/ κατακερματισμός των βιοτόπων των προστατευόμενων ειδών, παράνομη εξόντωση από δηλητηριασμένα δολώματα (φόλες) και από λαθροθηρία, τροχαία ατυχήματα, ζημιές στην αγροτική παραγωγή.

—Η πλατφόρμα της συνύπαρξης

Για να επιλυθούν στην πράξη οι συγκρούσεις αυτές η ΕΕ σύστησε επίσημα τον Ιούνιο 2014 την «Ευρωπαϊκή Πλατφόρμα για την Συνύπαρξη Ανθρώπων και Μεγάλων Σαρκοφάγων». Η αποστολή της πλατφόρμας είναι «να προωθεί τρόπους και μέσα που θα μειώνουν και όπου δυνατό θα δίνουν λύσεις, στις συγκρούσεις μεταξύ ανθρώπινων δραστηριοτήτων και την παρουσία μεγάλων σαρκοφάγων, μέσω της ανταλλαγής γνώσης και της ανοιχτής, εποικοδομητικής συνεργασίας βασισμένη στον αμοιβαίο σεβασμό.»

Οι οργανισμοί που συμμετέχουν (ως κοινωνικοί εταίροι) στην «Πλατφόρμα» είναι οι εξής:

-Διεθνής οργάνωση για τη φύση - IUCN (International Union for Conservation of Nature)

-Ομοσπονδία Ευρωπαϊκών Εθνικών Πάρκων - EUROPARC Federation

-Ένωση Ευρωπαίων Γαιοκτημόνων - ELO

-Ομοσπονδία Οργανώσεων για το Κυνήγι και τη Διατήρηση της ΕΕ - FACE (Federation of Associations for Hunting and Conservation of the European Union)

-Ομοσπονδίες αγροτών και αγροτικών συνεταιρισμών Copa-Cogeca

-Διεθνές Συμβούλιο για τη Θήρα και την Προστασία της Άγριας Ζωής - CIC-WILDLIFE

-Ένωση Ταρανδοτρόφων - Reindeer Herders Association

-WWF International.

Το έργο της τεχνικής υποστήριξης του έργου της Πλατφόρμας έχει ανατεθεί από την ΕΕ στην γερμανική εταιρεία συμβούλων adelphi και στην περιβαλλοντική οργάνωση ΚΑΛΛΙΣΤΩ. Τα κυριότερα αντικείμενα της υποστήριξης της Πλατφόρμας είναι: η συλλογή και διάδοση παραδειγμάτων καλών πρακτικών συνύπαρξης, η έκδοση ενημερωτικού φυλλαδίου, η έκδοση τακτικού ενημερωτικού περιοδικού, η επικαιροποίηση και ενημέρωση του website της Πλατφόρμας και η διεξαγωγή συναντήσεων και ενημερωτικών σεμιναρίων.

Η ΚΑΛΛΙΣΤΩ θα συνεισφέρει σε αυτή την προσπάθεια αντλώντας γνώση από την δεκάχρονη εμπειρία της κατά την διάρκεια της οποίας έχει εργαστεί με επιτυχία σε πάνω από 40 προγράμματα, μεταξύ των οποίων 5 ευρωπαϊκά έργα «LIFE», 4 έργα «INTERREG» και πολλά ερευνητικά έργα διασυνοριακού χαρακτήρα για την διατήρηση των μεγάλων σαρκοφάγων.

Πηγή: econews.gr